

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.31
la Hotărârea Consiliului INJ
nr.1/4 din 29.01.2016*

CURRICULUM

la disciplina

**„ INVESTIGAREA INFRAȚIUNILOR ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI, CONTRA
SECURITĂȚII ȘI A ORDINII PUBLICE”**

(candidați la funcția de procuror)

AUTOR:

Nicolae ZANEVICI,

*Procuror, șeful-adjunct al secției exercitare
și conducere a urmăririi penale a
Procuraturii mun. Chișinău*

_____ AVIZAT

Șef al Direcției instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2016

I. PRELIMINARII

Atitudinea lucidă de respect față de legea penală reprezintă o condiție primordială a fortificării statului de drept și a ocrotirii eficiente a valorilor sociale care stau la baza societății la etapa actuală. Adoptarea unei noi legislații penale și modificările ulterioare a constituit un pas semnificativ în efectuarea reformei de drept, în perfecționarea sistemului de protecție a drepturilor și libertăților cetățenilor

Ținând cont de faptul că prin intermediul normelor legale, dreptul penal protejează în modul cel eficient ordinea de drept și, pe cale de consecință, ordinea socială, se recunoaște că această ramură a dreptului reprezintă în cadrul sistemului unitar mijlocul principal de apărare a celor mai importante valori sociale. În context, curriculumul la modulul „*Investigarea infracțiunilor în domeniul transportului, contra securității și a ordinii publice*”, se prezintă ca un document de politică și doctrină educațională.

Nu poți cere audientului în permanență cunoaștere și precizie fără a-i oferi în schimb un resort funcțional și temeinic, care să-i stimuleze capacitățile de interpretare reproductivă, analiză, sinteză, argumentare, valorizare și elaborare de noi idei. Tocmai reieșind din necesitatea prevenirii unor asemenea disfuncționalități se propune un model eficient de orientare a tehnologiilor și strategiilor didactice în învățământul juridico-penal, un reputat indicator de analiză a rezultatelor, de evaluare a randamentului de studiu al materiei. Curriculumul este conceput ca document reglator ce determină competențele profesionale necesare.

Din această perspectivă, studiul disciplinei are următoarele sarcini:

- aprofundarea cunoștințelor în materie, ținându-se cont de modificările legislative intervenite, precum și de elaborările doctrinei juridice la acest capitol;
- determinarea circumstanțelor ce urmează a fi stabilite în cadrul urmăririi penale a cazurilor de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, luarea de ostatici, banditism, crearea și conducerea unei organizații criminale, dezordinii în masă, acțiuni care dezorganizează activitatea penitenciarelor, huliganism etc.;
- însușirea particularităților investigării infracțiunilor de referință;
- implementarea procedurilor de înaintare și verificare a versiunilor.

Scopul disciplinei constă în formarea/dezvoltarea competențelor/abilităților conform standardului de formare profesională a adulților, reieșind din Cadrul European și cel Național al Calificărilor, cu un grad mai înalt și complex al tematicii atât pentru orele de curs, cât și pentru cele de seminar, corespunzând specificului profesional al funcției de procuror.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei audientul va obține următoarele competențe:

- aplicarea corectă a legislației penale și procesual penale, metodelor și procedurilor tactice de investigare a categoriilor nominalizate de infracțiuni;
- aplicarea regulilor de instrumentare și calificare a acestor categorii de infracțiuni;
- identificarea scopurile exercitării urmăririi penale;
- conștientizarea importanței procesului de probațiune în cadrul procesului penal prin dobândirea probelor în modul stabilit de actele normative în vigoare, care ar servi la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptașului, la constatarea vinovăției sau nevinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa cercetare a cauzei.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil să:

- identifice scopurile exercitării urmăririi penale;

- definească conceptele și principiile de bază ale procesului penal;
- conștientizeze importanța procesului de probațiune în cadrul procesului penal prin dobândirea probelor în modul stabilit de actele normative în vigoare, care ar servi la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptașului, la constatarea vinovăției sau nevinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa cercetare a cauzei;
- argumenteze soluții concrete pentru problemele de ordin practic vizând efectuarea acțiunilor procesuale în scopul administrării mijloacelor de probă în procesul penal, ținând cont de particularitățile cercetării acestor categorii de infracțiuni;
- utilizeze mijloace tehnice speciale la efectuarea acțiunilor procesual-penale;
- formuleze întrebări față de specialiști și experți în vederea atingerii scopurilor dispunerii constatării tehnico-științifice și medico-legale sau efectuării expertizelor;
- posede deprinderi de organizarea lucrului colaboratorilor organelor de politie în cazul efectuării acțiunilor procesuale de cercetare la fața locului, reconstituirea faptei, experimentului în procedura de urmărire penală, efectuarea percheziției, ridicarea de obiecte, etc.
- posede competențe de transfer al cunoștințelor teoretice și al abilităților practice în situații atipice: soluționarea situațiilor dificile, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate în cazul realizării acțiunilor procesual-penale;
- estimeze necesitatea direcționării activității organului de urmărire penală la evidențierea circumstanțelor care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Investigarea infracțiunilor în domeniul transportului, contra securității și a ordinii publice	Nicolae Zanevici	II	18	2	16	colocviu

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Investigarea infracțiunilor în domeniul transportului (art.264 - 269 CP)	1	4
2.	Investigarea infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice (banditism, huliganism, dezordini în masă)	1	0
2.1.	Particularitățile investigării infracțiunilor de banditism	0	4
2.2.	Particularitățile investigării infracțiunilor de huliganism	0	4
2.3.	Particularitățile investigării infracțiunilor de dezordini în masă.	0	4
TOTAL		2	16

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice Resurse logistice	Lucrul individual
<p>Tema 1. Investigarea infracțiunilor în domeniul transportului (art.264-269 CP)</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea infracțiunilor în domeniul transporturilor; 2. Particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor în domeniul transporturilor; 3. Particularitățile planificării urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor în domeniul transporturilor; 4. Particularitățile înaintării versiunilor în cazul infracțiunilor în domeniul transporturilor și verificarea lor <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. să definească noțiunea infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice; 2. să determine circumstanțele ce urmează a fi stabilite; 3. să identifice importanța sub aspectul probațiunii a cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice; 4. să identifice procedeele de administrare a mijloacelor de probă în faza urmăririi penale; 5. să conștientizeze importanța planificării urmăririi penale pentru eficacitatea acesteia; 6. să formeze deprinderi de înaintare a versiunilor în cadrul urmăririi penale în cauzele de comitere a infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice; 7. să fie capabili să întocmească planul activității de urmărire penală; 8. să acumuleze deprinderi de conducere a activității și de repartizare a lucrului în cadrul grupului de urmărire penală; 9. să formeze aptitudini de adoptare a deciziilor în vederea realizării acțiunilor planificate; 10. să acumuleze deprinderi la eficacitatea conlucrării cu organele operative de investigații 	<p>Curs-prelegere</p> <p>Seminare. Analiza datelor statistice. Tablă flipchart. Studiu de caz. Soluționarea spețelor.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p>Lectura unor surse bibliografice Dezbaterea.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Pregătirea temei pentru activitate practică. Lucrul în grup cu folosirea tehnicilor informaționale. Întocmirea referatelor. Întocmirea proiectelor de acte. Întocmirea referatelor pe grupe cu teme diferențiate</p>
<p>Tema 2. Investigarea infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice (banditism, huliganism, dezordine în masă)</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p style="text-align: center;">2.1. Particularitățile investigării infracțiunilor de banditism</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de banditism. Unele reguli de calificare a banditismului. 2. Particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de banditism. 	<p>Curs-prelegere</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p>Lectura unor surse bibliografice Dezbaterea.</p>

<p>3. Particularitățile planificării urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor de banditism.</p> <p>4. Particularitățile înaintării și verificării versiunilor în cazul infracțiunilor de banditism.</p> <p style="text-align: center;">2.2. Particularitățile investigării infracțiunilor de huliganism</p> <p>5. Noțiunea de huliganism. Unele reguli de calificare a huliganismului.</p> <p>6. Particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de huliganism.</p> <p>7. Particularitățile planificării urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor de huliganism.</p> <p>8. Particularitățile înaintării și verificării versiunilor în cazul infracțiunilor de huliganism.</p> <p style="text-align: center;">2.3. Particularitățile investigării infracțiunilor de dezordini în masă.</p> <p>9. Noțiunea de dezordini în masă. Unele reguli de calificare a dezordinilor în masă.</p> <p>10. Particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de dezordini în masă.</p> <p>11. Particularitățile planificării urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor de dezordini în masă.</p> <p>12. Particularitățile înaintării și verificării versiunilor în cazul infracțiunilor de dezordini în masă.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>1. să definească noțiunea de banditism, să relateze despre unele reguli de calificare a banditismului.</p> <p>2. să determine particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de banditism.</p> <p>3. să identifice particularitățile planificării urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor de banditism.</p> <p>4. să cunoască/expună particularitățile înaintării și verificării versiunilor în cazul infracțiunilor de banditism.</p> <p>5. să expună noțiunea de huliganism, unele reguli de calificare a huliganismului.</p> <p>6. să delimiteze particularitățile cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de huliganism.</p> <p>7. să formeze deprinderi de planificare a urmăririi penale în cazul cercetării infracțiunilor de huliganism.</p> <p>8. să cunoască particularitățile înaintării și verificării versiunilor în cazul infracțiunilor de huliganism.</p> <p>9. să definească noțiunea infracțiunilor de dezordini în masă;</p> <p>10. să determine circumstanțele ce urmează a fi stabilite;</p> <p>11. să identifice importanța sub aspectul probațiunii a cercetării la fața locului în cazul infracțiunilor de dezordini în masă;</p> <p>12. să identifice procedeele de administrare a mijloacelor de probă în faza urmăririi penale;</p> <p>13. să cunoască importanța planificării urmăririi penale</p>	<p>Seminare. Analiza datelor statistice. Tablă flipchart. Studiu de caz. Soluționarea spețelor.</p>	<p><i>Ore practice</i> Pregătirea temei pentru activitate practică. Lucrul în grup cu folosirea tehnicilor informaționale. Întocmirea referatelor. Întocmirea proiectelor de acte. Întocmirea referatelor pe grupe cu teme diferențiate</p>
---	---	--

<p>pentru eficacitatea acesteia;</p> <p>14. să formeze deprinderi de înaintare a versiunilor în cadrul urmării penale în cauzele de comitere a infracțiunilor de dezordini în masă;</p> <p>15. să fie capabili să întocmească planul activității de urmărire penală;</p> <p>16. să acumuleze deprinderi de conducere a activității și de repartizare a lucrului în cadrul grupului de urmărire penală;</p> <p>17. să formeze aptitudini de adoptare a deciziilor în vederea realizării acțiunilor planificate;</p> <p>18. să acumuleze deprinderi la eficacitatea conlucrării cu organele operative de investigații.</p>		
--	--	--

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audiențelor în cadrul seminarelor;
- realizarea activităților individuale și în grup;
- răspunsuri orale, participare la dezbateri, studii de caz;
- întocmirea unor acte procedurale în baza spețelor prezentate;
- susținerea unei testări obligatorii care va conține sarcini cu obiective de măsurare a cunoștințelor, capacităților și competențelor și aptitudinilor profesionale;
- pregătirea unui referat pe o problemă propusă pentru activitățile individuale.

B. Evaluarea finală se va efectua sub forma unui colocviu la finele disciplinei de studiu, în bază de test, care va conține întrebări teoretice și practice cu referire la investigarea infracțiunilor din domeniul transporturilor și a infracțiunilor contra securității și ordinii publice (banditism, huliganism și dezordini în masă).

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 2002. - Nr.128-129.
2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova, adoptat la 14.03.2003 // Monitorul Oficial al R.Moldova nr.248-251/699 din 05.11.2013; Monitorul Oficial al R.Moldova nr.104-110/447 din 07.06.2003.

Jurisprudență/Practica judiciară:

3. Hotărîrea Plenului CSJ a Republicii Moldova „*Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism*”, nr.4 din 19.06.2006 // Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2007, nr.1, p.11-15.
4. Hotărîrea Plenului CSJ a Republicii Moldova din 08.07.1999, nr.20 ”*Despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației în cadrul examinării cauzelor penale referitor la încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport*” //Culegere de Hotărîri explicative /340, 2002.

Literatură didactică și științifică:

1. Brînză S., Ulianovschi X., Stati V., Grosu V., Țurcanu I. Drept penal. Partea Specială. – Chișinău, 2005.

2. Brînză S. Dificultățile aplicării de către instanțele judecătorești a art.287 CP RM. Reflecții teoretice cu implicații practice // Revista Institutului Național de Justiție, 2007, nr.1-3, p.68-74.
3. Brînză S., Stati V. O nouă viziune asupra noțiunii „intenții huliganice” // Revista Națională de Drept, 2007, nr.10, p.20-25.
4. Brînză S., Stati V. Unele aspecte ale practicii de aplicare a răspunderii penale pentru fapta de huliganism (art.287 CP RM) // Revista Națională de Drept, 2008, nr.5, p.2-10.
5. Brînză S., Stati V. Problema răspunderii penale pentru fapta de huliganism agravat (alin.(3) art.287 CP RM) // Revista Națională de Drept, 2008, nr.6, p.2-11.
6. Visterniceanu E. Delimitarea tâlhăriei de banditism // Revista Națională de Drept, 2002, nr.2, p.49-50.
7. Коммисаров В.С. Бандитизм и другие тяжкие преступления против общественной безопасности. – Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2003.
8. Уголовное право. Часть Особенная / Под ред. Н.И. Ветрова и Ю.И. Ляпунова. – Москва: Новый Юрист, 1998.
9. Уголовное право. Часть Особенная / Под ред. И.Я. Козаченко, З.А. Незнамова, Г.П. Новосёлова. – Москва: Норма-Инфра-М, 1998.
10. Îndrumar metodic pentru procurori „Metodologia de efectuare a cercetării la fața locului, examinării corporale și a obiectelor”.
11. Aurel Ciopraga, Ioan Iacobuță “Criminalistica” - Iași 1997.
12. Aurel Ciopraga “Criminalistica. Tratat de tactică” - Iași 1996.